

Handläggare
Elin Sundberg
Telefon: 08-50808132**Till**
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2026-06-11

Svar på skrivelse: Vilka åtgärder vidtas för att få fram fler platser inom äldreomsorgen?

Skrivelse från Liberalerna och Moderaterna

Förvaltningens förslag till beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen har mottagit en skrivelse från Liberalerna och Moderaterna gällande boendeplanering för äldre. Frågorna handlar om vad förvaltningen gör för att skapa fler platser, vad man gör om en person inte får plats inom rimlig tid, åtgärder vid otillgängliga bostäder, samarbete gällande hemsjukvård samt om bifall av boendeplats har blivit mer restriktiv. Förvaltningen besvarar frågorna i ärendet.

Ärendet

Förvaltningen har mottagit en skrivelse från Liberalerna och Moderaterna gällande boendeplanering för äldre. Skrivelsen innehåller nedan fem frågor till förvaltningen att besvara.

1. Hur agerar förvaltningen/majoriteten för att få fram fler platser till vård – och omsorgsboende för de äldre som är i behov av vård – och omsorgsboende? Jämfört med nuvarande antal platser, tidshorisont?
2. Om personer i behov av vård – och omsorgsboende inte kan få plats på något boende inom rimlig tid från beviljad insats, hur säkerställer förvaltningen att personen får en god omsorg och känner sig trygg ändå?
3. Finns det några planer kring att från stadsdelens sida hur man kan/ska underlätta kvarboende även i otillgängliga bostäder?
4. Hur fungerar samarbetet med regionen när det gäller hemsjukvården?
5. Har biståndsbedömningen blivit mer restriktiv när det gäller att bevilja vård -och omsorgsboende? Hur många ansökningar beviljas respektive avslås? Och har det skett någon förändring i andelen beviljade/avslagna ansökningar jämfört med 2022?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreomsorgsavdelningen. Pensionärsrådet har lämnat in synpunkter till äldreomsorgsavdelningen vilka har beaktats i ärendets beredning. Rådets synpunkter i sin helhet återfinns i bilaga. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och framgår i protokoll. Funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av tjänsteutlåtandet, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse. Pensionärsrådets synpunkter på tjänsteutlåtandet framgår i rådets protokoll.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen redovisar svaren på frågorna från skrivelsen under respektive fråga nedan.

1. Hur agerar förvaltningen/majoriteten för att få fram fler platser till vård – och omsorgsboende för de äldre som är i behov av vård – och omsorgsboende? Jämfört med nuvarande antal platser, tidshorisont?

På Kungsholmen pågår byggnation/planering av flera boenden. För närvarande byggs ett nytt vård- och omsorgsboende om 160 boendeplatser i privat regi på Lilla Essingen. Boendet planeras vara klart år 2028. Micasa har också fått beslut om markanvisning i Stadshagen med planering att bygga ett vård- och omsorgsboende. Volymberäkning har gjorts och uppskattas till runt 100 platser. Detta är fortfarande i planeringsfasen vilket innebär att det ej är klart att det kommer byggas. Förvaltningen samverkar med Micasa i detta ärende. Planering pågår även av renovering av fastigheten Trossen 13 vilket uppskattas klart årsskiftet 2030/2031. När fastigheten är färdigrenovering ska den inrymma vård- och omsorgsplatser samt seniorbostäder (tidigare vård- och omsorgsboende och servicehus).

Stockholm stad har i många år tagit fram en årlig boendeplan som utgör en grund för stadens planering av vård- och omsorgsplatser. I boendeplanen framgår antal platser idag, förändringar i platsantal framöver samt prognos över behovet. Förvaltningen deltar i detta arbete genom att analysera och beskriva Kungsholmens behov av boendeplatser. I Stockholms stads boendeplan 2026 med utblick mot 2050 beskrivs att staden totalt sett har ett behov av betydande fler vård- och omsorgsplatser framöver. Orsaken till detta är att antalet äldre prognostiseras att öka succesivt under lång tid.

I årets boendeplan rapporterar förvaltningen att Kungsholmsbornas behov av vård- och omsorgsplatser förväntas öka successivt under många år. År 2050 förväntas uppgå till 962 platser vilket motsvarar

en ökning med 105 procent jämfört med prognosen för 2026 (469 platser). Boendeplanen har tagits fram på ett annat sätt i år och ingår i rapporten ”Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029”, avsnitt Lokalförsörjningsplan”.

Förutom arbetet med boenderapporter samt pågående bygg/renoveringsärenden, lyfter förvaltningen det ökande behovet av platser i de forum som finns. En annan åtgärd förvaltningen gör är att stärka hemtjänsten för att de ska kunna ta emot fler omsorgstagare. I takt med utvecklingen av hälso- och sjukvård och tekniska hjälpmedel ser förvaltningen att fler kommer att kunna bo hemma längre med stöd av hemtjänsten. Arbeta görs därför för att stärka kompetensen inom hemtjänsten så att de kan möta kommande behov. Som en del i detta arbete har förvaltningen startat en samverkan med de privata utförarna så även de stärker upp sina verksamheter. Detta är i enlighet med vad Kungsholmens pensionärsråd förespråkar, de lyfter att möjligheten att bo hemma ska finnas samt att det ska ingå i rapporten för boendeplanering.

2. Om personer i behov av vård – och omsorgsboende inte kan få plats på något boende inom rimlig tid från beviljad insats, hur säkerställer förvaltningen att personen får en god omsorg och känner sig trygg ändå?

En person som beviljas vård- och omsorgsboende kan välja att stå i kö till tre olika boenden. Det är olika lång kötid till boendena. Ifall personen inte fått några erbjudanden från valda boenden, brukar personen var tredje månad få erbjudande på annat boende. Tackar den enskilde ja till en sådan plats kvarstår köplatsen till de önskade boendena. I väntan på plats på vård- och omsorgsboende har personen vanligtvis hemtjänst och andra insatser i hemmet.

Om en person har ett akut behov av ett vård- och omsorgsboende beviljas en så kallad akutplacering vilket sker omgående.

3. Finns det några planer kring att från stadsdelens sida hur man kan/ska underlätta kvarboende även i otillgängliga bostäder?

En övervägande majoritet av de äldre bor i det ordinarie bostadsbeståndet. Enligt Micasas rapport ”Plan för nybyggnad av seniorboende 2018-2040” har stora delar av stadens bestånd idag en bristande tillgänglighet för äldre. Den enskilde kan ansöka om bidrag för tillgänglighetsanpassa sin bostad vilket skickas till stadsbyggnadskontoret.

Förvaltningen ser att det är viktigt att vara proaktiv i frågan om otillgängliga bostäder, bland annat för att hindra att äldre behöver flytta till ett vård- och omsorgsboende på grund av bostaden och inte omsorgsbehovet, samt underlätta arbetsmiljön för hemtjänsten. I Region innerstadens boendeplan 2026 med utblick mot 2050 hade Kungsholmen inga ansökningar om vård- och omsorgsboende där otillgänglig bostad angavs som huvudsakligt skäl däremot inkom åtta ansökningar om servicehus med det.

Förvaltningen har börjat informera yngre äldre om att se över sitt boende så boendet passar behoven när man blir äldre. Broschyren ”Planera för ditt boende som senior redan nu” innehåller information om boendeplanering och stöd vilket har skickats ut till yngre äldre. Broschyren finns även på Baltzar träfflokal för seniorer och den delas ut till seniorer när äldreomsorgen har ”informationsturné om äldreomsorgen” runt om på Kungsholmen. Äldreomsorgen har även årliga informationsdagar för yngre äldre om äldreomsorgen. På dessa tillfällen är alltid Micasa med och informerar om seniorbostäder.

En annan del är att skapa fler tillgänglighetsanpassade bostäder, så kallade seniorbostäder. Planering sker i samverkan med Micasa för att skapa fler seniorbostäder (cirka 100 stycken) vilket görs i samband med att Trossen 13 renoveras.

4. Hur fungerar samarbetet med regionen när det gäller hemsjukvården?

Storstockholm tog under 2025 fram en uppdragsbeskrivning för funktionen ”Kommunalt samverkansansvarig” (KSA). Syftet med KSA är att fungera som en länk mellan kommunens och regionens verksamheter inklusive privata utförare. Fokus för samverkan gäller brukare och patienter i alla åldrar som är i behov av samordnade insatser från både region och kommun. Regionen har också utsett samverkansansvarig hos sig, ”Geografiskt samordnande vårdcentral” (GSA). GSA har i uppdrag att samordna den regionala hälso- och sjukvården samt delta på regelbundna samverkansmöten med vård- och omsorgsgivare. Både KSA och GSA finns på övergripande nivå samt för varje stadsdel. För Kungsholmen har Fridhemsplans vårdcentral uppdraget som GSA från Regionen.

En lokal överenskommelse har tagits fram där samtliga vårdgivare som erbjuder hälso- och sjukvård på Kungsholmen ska delta i gemensamma träffar tillsammans med kommunala utförare och beställare. Syftet är att gemensamt identifiera och genomföra åtgärder för att förbättra samverkan. För den enskilde sker

samverkan främst genom en samordnad individuell plan (SIP), där exempelvis distriktssköterska, biståndshandläggare och omsorgskontakt medverkar. Målet med SIP-mötet är att den enskilde, och vid behov även anhöriga, ges möjlighet att få insikt i samt vara delaktig i planeringen av de insatser som beviljats. SIP ska underlätta för personer som behöver stöd och hjälp från flera olika aktörer samtidigt. Som stöd i utvecklingen av arbetet med SIP har Kungsholmens stadsdelsförvaltning en SIP-samordnare som regelbundet utbildar medarbetare och följer upp arbetet genom att föra statistik över genomförda SIP.

Kungsholmens hemtjänst i egen regi anser att samarbetet kring hemsjukvården fungerar bra med god dialog och samverkan kring gemensamma kunder/patienter. Informationsutbytet och återkoppling fungerar överlag bra men kan i vissa delar utvecklas ytterligare såsom att ha tydligare kommunikationsvägar och snabbare återkoppling i enskilda ärenden.

Avslutningsvis på denna fråga bedömer förvaltningen att samarbetet med Regionen är välfungerande. Förvaltningen anser dock att det vore bra om hemsjukvården övergick till kommunen. Detta skulle medföra bättre planeringsförutsättningar samt underlätta samarbete, kontinuitet och stöd mellan yrkesgrupper. Pensionärsrådet ställer sig också positiv till ett övertagande av hemsjukvården.

5. Har biståndsbedömningen blivit mer restriktiv när det gäller att bevilja vård -och omsorgsboende? Hur många ansökningar beviljas respektive avslås? Och har det skett någon förändring i andelen beviljade/avslagna ansökningar jämfört med 2022?

Biståndshandläggarna följer stadens riktlinjer vilka utgår från lagkrav och praxis. Ifall en person har omfattande behov av hjälp och stöd som inte kan tillgodoses på annat sätt, beviljas det vård- och omsorgsboende. Det görs alltid en individuell bedömningen utifrån den enskildes sammantagna situation. Enhetschef bedömer att handläggningen för beviljande av vård- och omsorgsboende ej har blivit mer restriktiv. I takt med utveckling av hälso- och sjukvård och tekniska hjälpmedel kan det framöver bli så att fler kan få sina behov tillgodosedda i hemmet.

År 2025 har det fattats 233 beslut om vård- och omsorgsboende för personer 85+, varav 28 var avslag. År 2022 fattades 184 beslut om vård- och omsorgsboende, varav 19 avslag. I staden totalt fattades det 3314 beslut, varav 445 avslag, år 2022 fattades 3011 beslut, varav 399 avslag.

Bilagor:

- Skrivelse från Liberalerna och Moderaterna
- Synpunkter från pensionärsrådet

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Helena Lindström Slotte
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson	2026-05-19
Helena Lindström Slotte	2026-05-19